

DATOS IDENTIFICATIVOS

Técnica vocal e práctica coral

Materia	Técnica vocal e práctica coral			
Código	P02G120V01926			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alonso Monteagudo, Julio Carlos			
Profesorado	Alonso Monteagudo, Julio Carlos García Pintos, Isidro			
Correo-e	julalonso@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral

En virtude da aprobación dos Proxectos de Innovación Docente en Centros da Universidade de Vigo onde interveñen 5 materias dos títulos de Educación Infantil e Educación Primaria e alumnado de diferentes cursos, esta materia tenta unha planificación interdisciplinar que permita ao alumnado experimentar unha experiencia metodolóxica. cambio que facilite a aprendizaxe por habilidades para adaptarse a unha sociedade en constante cambio.

O obxectivo deste proxecto é analizar a posibilidade de establecer unha estrutura curricular específica no currículo do profesorado de educación infantil e primaria mediante unha experiencia piloto para observar a viabilidade dunha nova planificación educativa, vinculando o deseño curricular nas distintas disciplinas. Esta estrutura trata de converter o proceso educativo en aprendizaxe funcional, de tal xeito que o futuro docente traballe cunha metodoloxía interdisciplinar que despois deberá aplicarse na aula.

A materia de Técnica Vocal e práctica coral en Educación Primaria está integrada neste proxecto e pretende achegar ao alumnado os coñecementos e experiencias necesarias para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe a través do canto e como parte importante deste proxecto interdisciplinar. A formación vocal é un dos parámetros fundamentais da educación musical. Nesta materia traballárase o repertorio vocal de Educación Primaria a través do ensino da música utilizando diferentes metodoloxías, así como os coñecementos teóricos necesarios para establecer nocións básicas que permitan ao alumnado coñecer as principais ferramentas á hora de abordar o canto coral na escola. elementos que entran en acción nos procesos do canto coral. Traballárase a importancia do canto como elemento didáctico da educación musical e da interdisciplinariedade, entre outros temas.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento

C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C53	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde as artes
C54	Coñecer o currículo escolar da educación artística, nos seus aspectos plástico, audiovisual e musical
C55	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades musicais e plásticas dentro e fóra da escola
C56	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D18	Creatividade
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprensión dos principios que contribúen á formación histórica, cultural, persoal e social desde a música vocal.	A2	B3 B11	C2 C7 C17	D1 D2 D5 D7 D8 D12 D15 D16 D17 D18 D19 D21
Coñecemento das posibilidades e limitacións da voz falada e cantada nos escolares.		B3 B4	C2 C15	D2 D5 D7 D8 D9 D17 D19 D21
Coñecemento do currículo escolar da educación musical, relacionado co canto.		B2 B3	C2 C6 C7 C11 C54	D2 D10 D14
Adquisición de recursos para fomentar a participación ó longo da vida en actividades musicais dentro e fóra da escola	A2	B3 B11 B12	C7 C17 C55	D1 D2 D5 D8 D13

Técnica vocal infantil: organización da voz no canto coral.

		B2 B3 B11	C2 C17 C55 C56	D9 D10 D12 D13 D16
Habilidade de liderazgo, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.	A2	B3 B8	C6 C11 C13 C54	D7 D8 D9 D12 D17 D18 D19 D21
Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.	A2	B3 B4 B8	C2 C11 C13 C54 C56	D1 D2 D7 D9 D16 D17
Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional	A2	B2 B3 B4 B8 B11 B12	C2 C4 C6 C7 C15 C17 C54 C55	D1 D2 D7 D8 D14 D15 D16 D17 D18
Actuación dentro dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional	A2	B4 B8	C6 C13 C56	D7 D8 D14 D15
Capacidade para aplicar os principios técnicos e pedagóxicos á técnica vocal e canto coral.	A2	B2 B3	C2 C4 C6 C53 C54	D2 D5 D7 D17 D18
Elaboración e adaptación de repertorios musicais de diferentes estilos e xénero para voces infantís.	A2	B2 B4 B11	C2 C6 C7 C17 C54	D1 D2 D5 D7 D8

Contidos

Tema	
1. A fisioloxía e patoloxía vocal, o seu valor didáctico e pedagóxico na aula de música.	1.1 O desenvolvemento da voz dos nenos e nenas de 6-12 anos. 1.2 Clasificación das voces 1.3 Patoloxías docentes referidas ao emprego da voz
2.A canción e o canto na educación primaria	2.1 Criterios de selección vocal para o repertorio da Educación Primaria. Clasificación de cancións 2.2 O proceso de ensino-aprendizaxe das cancións na Educación Primaria 2.3 Elaboración dun cancionero dende o punto de vista musical e globalizador
3.Didáctica do canto na escola	3.1 Análise de cancións 3.2 Realización de arranxos para voces escolares 3.3 Interpretación e creación de cancións 3.4 Lectura a primeira vista de partituras vocales de utilización escolar. 3.5 A improvisación vocal na aula:recursos e estratexias.
4. A interdisciplinariedade na educación vocal	4.1 Deseño de sesións e unidades didácticas de voz e canto a través do traballo interdisciplinar 4.2 Proxectos de innovación docente a través da práctica coral

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	2	6	8

Lección maxistral	10	15	25
Aprendizaxe baseado en proxectos	9.5	45	54.5
Eventos científicos	2	8	10
Prácticas de laboratorio	15	8.5	23.5
Gamificación	11	15	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Proxecto	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Nos primeiros días de clase explicárase o programa dila materia, ofrecerase o material preciso e explicarase a avaliación da materia
Lección maxistral	A Lección maxistral utilizarase para a explicación dos contidos teóricos. Constitue unha actividade presencial na aula mediante a utilización de medios personais e audiovisuais. Estas leccións estrutúranse en catro partes: introdución, desenvolvemento, conclusións e debate, para explicar e aclarar os conceptos clave tanto teóricos como prácticos. As sesións maxistrais realizaranse con todo o grupo clase co fin de o alumnado domine os principios e conceptos traballados e adquira unha cultura argumentativa que lle axudará a resolver as partes teóricas do proxecto.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio duns contidos mediante a realización dun proxecto. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte: * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica integrada que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica. A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica. Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros donde se realizará unha retroalimentación do proceso para corregir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto, e a experiencia dos compañeiros de outros cursos o que permitirá una coavaliación do proceso. Utilizaranse diferentes estratexias didácticas, como a gamificación, técnicas cooperativas ou a aula invertida e recursos e materiais propios de cada disciplina. No desenvolvemento do proxecto cumpren un papel fundamental as contornas virtuais de aprendizaxe que neste caso virán desenvolvidas a través da plataforma (MOOVI)
Eventos científicos	O alumnado poderá aportar documentación de outros eventos educativos que se realicen na facultade, na universidade ou no contexto social próximo sempre que axuden o desenvolvemento exitoso da materia e a asimilación e dominio dos contidos
Prácticas de laboratorio	Neste tipo de sesións o alumnado traballará de xeito práctico os diferentes contidos proponendo aplicacións didácticas aos problemas propostos e valorando a súa resolución
Gamificación	Con carácter permanente propoñerase ao alumnado a realización de prácticas a través de métodos de gamificación que serán recollidos e postos en práctica co uso das TIC

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Serán varias as estratexias que poñamos a disposición do alumnado para seguir con éxito o desenvolvemento da materia: * Durante a realización dos proxectos o alumnado poderá comprobar se o seu traballo é correcto a través de modelos comparativos. * Nas Tutorías grupais o alumnado pode ir comprobando a evolución na aprendizaxe mediante a retroalimentación do proceso tanto na relación coa profesora como cos seus compañeiros (co-avaliación). Intentaremos poñer en común os avances e estado actual do rendemento individual e de grupo. Ademais disporá de probas de autoavaliación co fin de reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos facendo, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Gamificación	Con carácter continuo o alumnado fara entrega a través de retos propostos ao longo do curso de diferentes retos gamificados en base a diferentes propostas didácticas referidas aos contidos da materia	30	A2	B3 B4	C7 C17 C54	D9 D12 D15 D17 D18 D19 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado interpretará, arranxará e contestara unha serie de preguntas acerca do repertorio vocal proposto. Nas condicións que se determinen ao comenzo da impartición da materia	30	A2	B2 B8	C2 C6 C15	D1 D7 D8 D13 D16 D18 D19 D21
Proxecto	O proxecto final consistirá na presentación dunha unidade didáctica integradaa través da práctica vocal. Este proxecto será presentado nas datas que se establezcan.	40	A2	B4 B11	C7 C15 C17 C55 C56	D1 D2 D9 D13 D17 D18 D21

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia, o alumnado deberá obter polo menos o 50% da súa nota total en todas e cada unha das partes avaliadas. A cualificación final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo necesario aprobar cada unha delas de forma illada.

O alumnado que asista regularmente ás clases seguirá a metodoloxía de avaliación continua.

No caso do alumnado que non asista ás clases con regularidade, seguirá a metodoloxía de avaliación global e a primeira semana de clase deberá contactar co profesor responsable. Este alumnado deberá obter polo menos o 50% da súa nota total en todas e cada unha das partes avaliadas. A cualificación final virá dada pola suma das puntuacións obtidas en cada unha das partes, sendo necesario aprobar cada unha delas de forma illada. Os traballos a avaliar na convocatoria ordinaria entregaranse nos mesmos prazos estipulados para o alumnado asistente a clase e anunciaranse coa mesma antelación a todos.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade: <http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

AIZPURUA, P., **Teoría del conjunto coral**, Real Musical, 1981

BLASCO, V., **Manual de técnica vocal: ejercicios prácticos.**, Ñaque, 2003

Bibliografía Complementaria

ALSINA, P., **El área de educación musical. Propuestas para aplicar en el aula**, Graó, 1997

ALIO, M., **Reflexiones sobre la voz.**, Ed. Clivis, 1993

AZNAREZ, J. J., **Didáctica del lenguaje musical: consideraciones pedagógicas para una formación musical natural, integral y constructiva.**, Edición Serie Música para todos, 1992

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Novas tecnoloxías para a educación musical na escola/P02G110V01942

Outros comentarios

Dado o carácter práctico da materia se recomenda un estudo diario e asistencia a clase continuada